

Päiväys
26.02.2024

Diaarinumero
384/03.04.04.04.20/2022

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

26.02.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **04.03.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 26.02.2024 nro 227/2024, valitus vesitalousasiassa, vesialueen täyttöjen pysyttäminen Taipaleenpohjassa, Asikkala.

Luvan hakija

Juhani Salonen

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **26.02.2024 – 03.04.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **03.04.2024**.

26.02.2024

Dnro 384/03.04.04.04.20/2022

Asia Rakentaminen vesistöön

Valittaja Kopsuon seudun osakaskunta

Luvan hakija [REDACTED]

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 8.2.2022 nro 33/2022

Vesitalouslupa

Aluehallintovirasto on myöntänyt [REDACTED] luvan täyttöjen pysyttämiseen yhteisellä vesialueella Yhteinen vesialue ja vesijättö [REDACTED], joka kuuluu Kopsuon seudun osakaskunnalle) hakijan omistamaan kiinteistöön [REDACTED] kuuluvan aiemman pienen saaren ja kiinteistöön kuuluvan mantereen välissä sekä kiinteistön [REDACTED] niemenkärjessä olevalla alueella [REDACTED] Asikkalan kunnassa.

Aluehallintovirasto on myöntänyt [REDACTED] pysyvän käyttöoikeuden aiemman pienen saaren ja mantereen välissä olevaa täyttöä varten tarvittavaan noin 100 m²:n suuruiseen alueeseen ja niemenkärjessä olevaa täyttöä varten tarvittavaan noin 79 m²:n suuruiseen alueeseen yhteisestä vesialueesta Yhteinen vesialue ja vesijättö [REDACTED] Asikkalan kunnassa. Alueet on merkitty aluehallintoviraston päätöksen liitteinä 1 ja 2 oleviin piirroksiin.

Korvaukset

Aluehallintovirasto on määrännyt [REDACTED] maksamaan kertakaikkisena korvauksena myönnetystä pysyvästä käyttöoikeudesta Kopsuon osakaskunnalle 1 000 euroa hanketta varten tarvittavaan 79 m²:n suuruiseen osaan yhteisestä vesialueesta [REDACTED]. Korvaus on maksettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Korvaukselle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Viivästyskoron

määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu muuta vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Perustelut

Asiassa saadun selvityksen perusteella luvan saajan kiinteistöön [REDACTED] kuuluvan aiemman pienen saaren ja kiinteistöön kuuluvan mantereeseen välinen osa yhteisellä vesialueella Yhteinen vesialue ja vesijättö [REDACTED] on jo 1980-luvulla täytetty soralla ja kivillä sekä täytön päälle on istutettu nurmikko. Täyttö on pinta-alaltaan noin 100 m².

Kiinteistön [REDACTED] niemenkärjessä yhteisellä vesialueella Yhteinen vesialue ja vesijättö [REDACTED] oleva täyttö on tehty vuoden 2020 keväällä/kesällä. Kyseisellä paikalla on sitä ennen ollut noin 30–40 vuoden ajan rantalaiturialue. Saunan edustalla ollut vanha laiturialue oli kaatumassa vesistöön, minkä vuoksi uusi laiturialue tehtiin samalle kohdalle tukevaksi soralla ja kivillä täyttämällä. Täyttöalueen pinta-ala on noin 79 m².

Molemmat alueet ovat olleet kiinteistön [REDACTED] käytössä jo usean vuosikymmenen ajan. Aiemman pienen saaren ja mantereeseen välinen täyttö on ollut paikallaan jo 1980-luvulta lähtien. Niemenkärjessä on puolestaan jo vuosikymmenten ajan ollut veden päällä rantalaiturirakennelma vuoteen 2020 saakka, jolloin luvan saaja teki samalle alueelle kivipedin.

Mantereeseen ja aiemman pienen saaren välinen täyttö suojelee olemassa olevia rakennuksia vedenpinnan nousuilta, eikä täytöstä ole osoitettu olleen haittaa kiinteistön [REDACTED] kohdalle laskevan Vuorenmyllynjoelle eikä jokeen tehdyille kalataloudellisille kunnostuksille. Kopsuon osakaskunnan mukaan taiminen kotiutusistutukset ovat onnistuneet hyvin ja taimenia esiintyy koko joessa aina Säynätjärvestä Päijänteeseen asti. Saunan edustan täytön hyötynä luvan saajalle on turvallinen ja tukeva rantalaiturialue.

Täytöt eivät ole alueella olevan voimassa olevan Asikkalan kunnan Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavan vastaisia.

Kiinteistörekisterin mukaan luvan saajan omistaman kiinteistön [REDACTED] osuus yhteisestä vesialueesta Yhteinen vesialue ja vesijättö [REDACTED] on [REDACTED]. Yhteisen vesialueen osuudet ovat yhteensä [REDACTED] ja yhteisen vesialueen pinta-ala on 403,8 ha. Luvan saajan kiinteistön osuuden pinta-ala yhteisestä vesialueesta on [REDACTED] ja siten suurempi kuin entisen pienen saaren ja mantereeseen välisen täytön (100 m²) ja niemenkärjen täytön (79 m²) pinta-ala 179 m² yhteensä. Käyttöoikeus täyttöjä varten tarvittavaan alueeseen voidaan myöntää vesilain 2 luvun 13 §:n 2 momentin nojalla, koska täyttöjä varten tarvittava alue on pienempi kuin luvan saajan kiinteistön osuuden mukaan laskettu pinta-ala yhteisestä vesialueesta.

Mantereen ja aiemman pienen saaren välinen täyttö on tehty jo kauan aikaa ennen kiinteistön [REDACTED] siirtymistä luvan saajan omistukseen. Täyttö on siten ollut paikallaan jo pari vuosikymmentä vuotta ennen omistuksen siirtymistä sekä parikymmentä vuotta sen jälkeen. Tämän vuoksi täytöstä ei määrätä maksettavaksi käyttöoikeuskorvausta. Niemenkärjessä oleva täyttö puolestaan on tehty kiinteistön [REDACTED] omistuksen ollessa luvan saajalla, ja täyttö on tehty vasta vuoden 2020 keväällä. Aluehallintovirasto on katsonut, että kyseisen täytön pysyvästä käyttöoikeudesta tulee määrätä maksettavaksi korvaus. Aluehallintovirasto on harkinnut käyttöoikeudesta maksettavan korvauksen määräksi 1 000 euroa.

Päijänne kuuluu Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen. Sen ekologisen tilaluokan tavoite on hyvä tila. Vesialueen täytön pysyttäminen Taipaleenpohjassa ei vaaranna Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2022–2027 hyvän tilan säilyttämistä vesimuodostumassa.

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituihin menetyksiin. Siten luvan myöntämisedellytykset ovat olemassa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kopsuon seudun osakaskunta on ensisijaisesti vaatinut, että päätös luvan ja käyttöoikeuden myöntämisestä on kumottava ja täyttöalueet on ennallistettava. Toissijaisesti [REDACTED] on velvoitettava maksamaan korvausta 79 m²:n (vuoden 2020 jälkeen täytetty alue) ja 100 m²:n (saaren mantereesta erottanut joen sivuhaara) alueilta 80 euroa/m². [REDACTED] tulee velvoittaa huolehtimaan kustannuksellaan pinta-alojen tarkasta mittaamisesta. Noin 79 m²:n alueen lopullinen koko tulee määritellä maanmittaustoimituksessa.

Saarella ei ole vesijättöä eikä täyttö ole vähäinen. Ylisuuri sauna, jolle ei ole rakennuslupaa, sijaitsee osin osakaskunnan puolella ja joen päällä. Täytetty vesialue on [REDACTED] ilmoituksen mukaan 79 m². Ensimmäisessä katselmuksessa hän ilmoitti "laiturialueen" kooksi 35 m². Asikkalan kunnan mittauksessa alueen kooksi saatiin 79 m², joka ei ole vähäinen, koska saaren alkuperäinen koko on ollut 100–150 m². Täytetystä alueesta on tullut tonttimaata, jolla on tonttimaan arvo. Pääsääntöisesti alue on luvanhaltijan vuoden 2020 jälkeen täyttämää aluetta.

Saaren täyttämisen tarve on lähtenyt siitä, että entisen saaren päälle on rakennettu suurempi saunarakennus kuin on vuonna 1981 myönnetyssä rakennusluvassa sallittu. Hirsisauna on alkanut kallistua jokeen päin, joten jokea on täytetty rakennuksen tukemista varten. Samalla entisen saaren ranta-alueen laajentaminen on karkealla sepelillä suunnattu joka puolelle.

Osakaskuntaa ja naapureita ei ole asiassa kuultu täytön eikä luvattoman saunarakennuksen rakentamisen yhteydessä.

Saunan nurkka ja luvattomat täytöt sijaitsevat järvitaimenen lisääntymisalueella Vuorenmyllynjoen rannalla. Järvitaimenen lisääntymisalueen vuoksi vesialue on vesilaissa määritelty erityiseen käyttöön varattu alue, jolle ei voida myöntää täyttölupaa.

Ympäristövaikutusten arviointia ei ole tehty. Järvitaimenen poikasia on istutettu jokeen jo usean vuoden ajan. Joen täyttäminen ja suuaukon kaventaminen vaarantavat joen kehittämisen lohijokeksi. Valitukseen liitettyssä Hämeen kalatalouskeskuksen laatimassa lausunnossa on esitetty muun muassa, että Vuorenmyllynjoen koskipaikat on kunnostettu kalataloudellisesti ja samalla purossa olleita nousuesteitä on poistettu vuosina 2014–2015. Kunnostuksia tehtiin koko joen matkalla (Päijänne–Säynätjärvi). Reitin alin koski sijaitsee ainoastaan 100 m ylävirtaan joen laskualueelta. Kunnostusten tavoitteena on ollut luoda Päijänteen uhanalaiselle taimenelle lisääntymisalueita. Jokeen on tehty myös istutuksia vaeltavan kannan luomisen nopeuttamiseksi. Vuorenmyllynjoki on Kinisselän alueen ainoa vaeltavan taimenen mahdollinen lisääntymisjoki. Ensimmäisten Päijänteestä nousevien emotaimenten odotetaan pyrkivän jokeen vuoden 2022 aikana. Jokisuuhun on suunniteltu myös mahdollisia emokalapyntejä nousevien taimenten määrän selvittämiseksi. Lisäksi joen laskualueelle on tulossa laajoja syksyisiä verkkokalastuskieltoalueita samoin kuin joen välijärville, joilla pyritään varmistamaan puroon nousevien taimenten pääseminen kutualueille. Joen laskualueelle tehdyt täytöt samoin kuin uoman ruoppaukset ovat muuttaneet joen purkautumisolosuhteita selvästi viime vuosina. Etenkin saunarakennuksen laajennuksen takia tehty täyttö ja uoman leventäminen ylävirran suunnalta ovat tehneet alueesta niin sanotun laskeutusaltaan, joka tulee täyttymään vuosien aikana. Täytön takia paikkaan on muodostunut niin sanottu lietetasku, joka pysäyttää varsin tehokkaasti joen kuljettaman kiintoaineen. Nyt jo on havaittavissa umpeenkasvua. Virtausolosuhteisiin tehdyt muutokset alueella vaikeuttavat emokalojen hakeutumista jokeen kutuaikana. Lisäksi kun tähän lisätään väistämättä tapahtuva uoman umpeenkasvu alueella, uhkaavat nyt tehdyt toimenpiteet heikentää merkittävästi Päijänteen uhanalaisen taimenen mahdollisuuksia nousta Kinisselän ainoalle lisääntymisalueelle. Alueelle tehdyt täytöt tulisi ennallistaa ja jokisuu palauttaa alkuperäiseen tilaan.

Osakaskunnan saatua tiedon saaren täytön aloituksesta kesällä 2020 osakaskunta on vaatinut luvanhaltijaa keskeyttämään työn, mutta se ei ole pysäyttänyt täyttämistä ja terassin tekoa täytön päälle.

Saaren mantereesta erottaneen joen sivuhaaran täytön suuruudeksi on hakemuksessa arvioitu noin 100 m². Laadituista kartoista päätellen täyttö on tapahtunut todennäköisesti noin vuonna 1990.

Joensivuhaara tulisi palauttaa luonnonmukaiseksi, koska se on ollut osakaskunnan omistamaa vesialuetta, jonka täytölle ei ole lupaa Asikkalan kunnalta eikä Kopsuon osakaskunnalta. Täyttö on muovannut luonnon olosuhteita ja veden virtauksia. Muutoksen ympäristövaikutuksen selvitystä ei ole tehty. Tontin omistaja on omavaltaisesti muuttanut 100 m² osakaskunnan omistamaa vesialuetta omaksi tonttimaakseen.

Täyttöalueiden neliömetrit ovat tontin omistajan tekemiä arvioita.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Asikkalan kunnassa.

Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee sekä Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Asikkalan kunnalle, Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja luvan hakijalle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta. Etelä-Suomen aluehallintovirastolle on varattu tilaisuus lausunnon antamiseen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on lausuntonaan ilmoittanut, että sillä ei ole lisättävää siihen, mitä valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa ja sen perusteluissa on sanottu.

Hämeen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomainen on ilmoittanut, ettei se katso tarpeelliseksi antaa vastinetta.

██████████ on antanut vastineen, jossa hän on kertonut täyttäneensä vesialuetta niemen kärjestä 79 m² tietämättä, että siihen olisi tarvittu lupa. Täyttöön on ryhdytty paikallisen rakennusliikkeen kehotuksesta, jonka mukaan sen aikainen patio oli romahdusvaarassa. Aiempi patio oli samankokoinen kuin nyt kivipedin päälle rakennettu uusi patio. Täytöstä aluehallintovirasto on jo määrännyt maksamaan 1 000 euroa haitasta osakaskunnalle.

Maanmittauslaitos kävi paikan päällä tekemässä tarkemmat mittaukset lokakuussa 2021. Pääsääntöisesti aluetta ei luvanhakija täyttänyt, vaan täyttäminen oli tapahtunut edellisen omistajan aikaan, ilmeisesti 1980-luvulla nykyisen saunarakennuksen rakentamisen yhteydessä. Saunarakennus on rakennettu ennen kiinteistön siirtymistä luvanhakijan omistukseen.

Luvanhakijan tekemä 79 m² :n niemenkärjen täyttö on tehty pation turvallisuuden takaamiseksi. Rakennuksen joenpuoleista uomaa on jouduttu tukemaan saunarakennuksen oikaisun yhteydessä, jolloin myös uuden jätevesiasetuksen mukaiset työt tehtiin kysymyksessä olevan rakennuksen osalta. Tämä tuenta ei ole kaventanut joen uomaa rakennuksen kohdalta. Pation alle tehty kivipeti muodostuu karkeasta sepelistä ja kiviaineksesta, mutta täyttö on tehty huolellisesti paikallisen ammattilaisen toimesta ja täyttö jää täysin nykyisen pation alle ja pation reunukset on maisemoitu kauniisti.

Osakaskunta on käynyt useaan otteeseen paikan päällä kokoustamassa ja keskustelemassa siitä, miten tilanne kaikkien kannalta saataisiin ratkaistua parhain päin. Luvanhakija on tarjoutunut ennallistamaan täytöt, jotka oli tehty

ennen kiinteistön siirtymistä hänen omistukseensa. Osakaskunta piti tätä tuolloin huonona vaihtoehtona. Luvanhaltija on tarjonnut täyttämästään vesialasta osuuskunnalle 2 500 euroa kertakorvauksena.

Saaren ja mantereen välinen joenuoma on täytetty ennen kiinteistön siirtymistä hakijan omistukseen. Tontin koko on määritelty lokakuussa 2021 maanmittauslaitoksen tekemässä mittauksessa.

Kopsuon seudun osakaskunta on antanut vastaselityksen.

Hämeen ELY-keskus on toimittanut lisäselvitystä, jossa se on ilmoittanut osallistuneensa Asikkalan kunnan järjestämään tarkastukseen kysymyksessä olevalla kiinteistöllä 10.10.2022. Tarkastus järjestettiin sen vuoksi, että kuntaan saapuneen ilmoituksen mukaan täyttöä olisi hakemuksen käsittelyn aikana laajennettu. Kiinteistön omistaja oli kuitenkin ilmoittanut, että täyttö oli tarkastuksella sama kuin se, jolle oli haettu lupaa. Lisäselvitykseen on liitetty ilmakuvia ja karttapiirros.

Kopsuon seudun osakaskunta on antanut lisäselvityksestä vastineen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki Kopsuon seudun osakaskunnan vaatimuksia vesistötäyttöjen ennallistamisesta eikä saunarakennuksen lupa- ja valvonta-asioita koskevia vaatimuksia.
2. Hallinto-oikeus valituksen tutkituilta osin muutoin hyläten muuttaa aluehallintoviraston ratkaisua seuraavasti (*muutos kursiivilla*):

Korvaukset

Aluehallintovirasto määrää [REDACTED] maksamaan kertakaikkisena korvauksena myönnetystä pysyvästä käyttöoikeudesta Kopsuon osakaskunnalle [REDACTED] hanketta varten tarvittavaan 79 m²:n suuruiseen osaan ja [REDACTED] 100 m²:n suuruiseen osaan yhteisestä vesialueesta [REDACTED]. Korvaus on maksettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Korvaukselle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Viivästyskoron määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisätynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu muuta vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Perustelut

1. Tutkimatta jätettävät vaatimukset

Alueen ennallistamisesta määrääminen kuuluu hallintopakkomenettelyyn. Siitä ei voida päättää tämän vesilain mukaisen lupa-asian yhteydessä. Saunarakennuksen lupa- ja valvonta-asioita koskee maankäyttö- ja rakennuslaki eikä niitä voida käsitellä vesilain mukaisessa asiassa. Edellä olevan perusteella hallinto-oikeus jättää vaatimukset täyttöalueiden ennallistamisesta sekä saunarakennuksen lupa- ja valvonta-asioita koskevat vaatimukset tähän asiaan kuulumattomina oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 7 kohdan nojalla tutkimatta.

2. Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet

Vesilain 2 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan hakijalle voidaan myöntää käyttöoikeus toiselle kuuluvaan alueeseen sillä olevine rakennuksineen tai muine rakennelmineen, jos alue on toteutettavan vesitaloushankkeen vuoksi tarpeen laitetta, rakennusta tai muuta rakennelmaa sekä niiden käyttöä ja kunnossapitoa varten.

Saman pykälän 2 momentin mukaan käyttöoikeus toisen alueeseen tai rakennelmaan voidaan myöntää, jos: 1) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetyt edellytykset vesitaloushankkeelle täyttyvät; ja 2) hakija hallitsee omistusoikeuden tai pysyvän käyttöoikeuden perusteella vähintään puolta tarvittavasta alueesta, tai jos kysymys on hakijalle ja muille yhteisesti kuuluvasta alueesta, toimenpiteen kohteeksi joutuva alue ei ole sanottavasti suurempi kuin hakijan osuus yhteisestä alueesta.

Saman pykälän 3 momentin mukaan käyttöoikeutta ei kuitenkaan voida myöntää, jos: 1) oikeus kohdistuu vähäistä laajempaan alueeseen ja siitä aiheutuu huomattavaa haittaa alueen omistajan mahdollisuudelle käyttää oikeuden kohteena olevaa aluetta hyväkseen; tai 2) oikeus kohdistuu laajuudeltaan vähäiselle alueelle estäen alueen omistajaa käyttämästä oikeuden kohteena olevaa aluetta hyväkseen ja tästä aiheutuu huomattavaa haittaa alueen omistajan muun alueen tai omaisuuden käyttämiselle.

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan lupa vesitaloushankkeelle myönnetään, jos hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Vesilain 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta yleiselle edulle aiheutuvia hyötyjä ja menetyksiä arvioidaan yleiseltä kannalta. Arvioinnissa voidaan käyttää rahaa, jos hyödyn tai menetyksen suuruus voidaan määrittää rahassa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioinnissa on otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa ja merenhoitosuunnitelmassa on esitetty hankkeen vaikutusalueen vesien tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Vesilain 3 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta saatavana yksityisenä hyötynä otetaan huomioon maa- tai vesialueen tai muun omaisuuden tuottavuuden tai käytettävyyden parantumisesta aiheutuva omaisuuden käyttöarvon lisääntyminen sekä hankkeen toteuttamisesta välittömästi saatava muu etu.

Saman pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan hankkeesta aiheutuvana yksityisenä menetyksenä otetaan huomioon hakijalle myönnettävät käyttö- tai lunastusoikeudet.

Vesilain 13 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan myöntäessään tämän lain mukaisen luvan tai oikeuden viranomaisen on viran puolesta määrättävä hankkeesta aiheutuvat edunmenetykset korvattavaksi, jollei 11 luvun 18 §:stä muuta johdu.

Vesilain 13 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan jollei muualla tässä laissa toisin säädetä, 1 §:ssä tarkoitettuna edunmenetyksenä korvataan edunmenetykset, joka aiheutuu tämän lain nojalla myönnetystä käyttöoikeudesta.

Vesilain 13 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan edellä 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna edunmenetyksestä on määrättävä täysi korvaus, jollei 4 momentista tai 12 §:stä muuta johdu.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Asiassa on kysymys kiinteistön [REDACTED] käyttöä palvelevista vesialueen täyttöistä. Kiinteistö rajoittuu pohjoispuoleltaan [REDACTED] ja [REDACTED].

Kiinteistö on käsittänyt mantereen puoleisen osan ja sen edustalla olleen pienen saaren. Saaren ja mantereen välinen sivu-uoma on täytetty 1900-luvun loppupuolella, jolloin kiinteistön alueelle on muodostunut yhtenäinen niemi. Niemen kärjessä on täytetty vesialuetta keväällä tai kesällä 2020. Täytetty vesialue kuuluu Kopsuon seudun osakaskunnalle.

Hämeen kalatalouskeskukselta saadun tiedon mukaan taimen nousee Päijänteestä Vuorenmyllynjokeen lisääntymään. Joessa on tehty kalataloudellisia kunnostuksia ja siinä olleita nousuesteitä on poistettu. Jokeen on tehty istutuksia taimenkannan vahvistamiseksi ja jokisuuhun on suunniteltu emokalapyyntejä nousevan kannan selvittämiseksi.

Hallinto-oikeus katsoo, että asiaa on selvitetty riittävästi, jotta täyttäjien vaikutuksia ympäristöön on voitu arvioida lupaharkinnassa.

Vesialueen täyttämistä toisaalta entisen saaren ja mantereen välillä ja toisaalta näin muodostuneen niemen kärjessä ei ole koitunut hyötyä yleiselle edulle.

Vuorenmaanjoen alin koskipaikka eli potentiaalinen taimenen lisääntymisalue sijoittuu asiassa saadun selvityksen mukaan noin 100 metriä ylävirtaan jokisuulta, joten hanke ei sijoitu taimenen lisääntymisalueelle. Hankkeella ei siten ole taimenten poikastuotantoa ja lisääntymisalueiden kunnostustoimenpiteitä heikentävää vaikutusta. Asiassa esitettyjen valokuvien ja maanmittauslaitoksen ilmakuva-aineistojen perusteella Vuorenmaanjoki pääsee täytöistä huolimatta virtaamaan vapaasti Päijänteeseen. Hankkeessa ei muutoinkaan ole padottu uomaa siten, että sillä olisi kalan kulkua estävää vaikutusta. Uomassa virtaavan veden määrä riippuu yläpuoliselta valuma-alueelta tulevasta vesimäärästä eikä hankkeella ole siihen vaikutusta. Hankkeella ei siten ole veden virtausta vähentävää, estävää tai hidastavaa vaikutusta. Hanke ei estä mahdollisesti tulevaisuudessa tarvittavien Vuorenmaanjoen suualueen virtausta parantavien tai kalankulkua helpottavien kunnostustoimenpiteiden toteuttamista. Hallinto-oikeus katsoo, että hankkeesta ei edellä lausutun perusteella aiheudu menetyksiä yleiselle kalatalousedulle.

Yleiselle edulle aiheutuu enintään vähäistä maiseman muutoksesta johtuvaa haittaa.

Vesialueen täyttämistä on koitunut ja koituu edelleen hyötyä kiinteistön [REDACTED] virkistyskäyttömahdollisuuksien parantumisena. Osakaskunnalle aiheutuu hankkeesta vähäisiä kalataloudellisia menetyksiä. Hankkeesta aiheutuvana yksityisenä menetyksenä on otettava huomioon myös luvan hakijalle myönnetty käyttöoikeus. Hankkeesta ei aiheudu muita yksityisiä menetyksiä.

Hallinto-oikeus katsoo, että hankkeesta saatava hyöty on vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Hanke ei vaikuta vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseen. Luvan myöntämisen edellytykset ovat siten olleet olemassa. Aluehallintoviraston päätöksen kumoamiseen valituksessa esitettyjen näkökohtien johdosta ei ole perusteita.

Vesilain 2 luvun 13 §:n 2 momentin mukaiset käyttöoikeuden myöntämisen edellytykset ovat myös olleet olemassa, kun lupa on ollut myönnettävissä ja hakijan osuus yhteisestä alueesta on suurempi kuin täyttöalueet.

Aluehallintovirasto on hyväksynyt niemenkärjen täyttöalueen laajuudeksi hakijan ilmoittaman 79 m². Asiassa saadun selvityksen ja maanmittauslaitoksen kartta-aineistojen tarkastelun perusteella hallinto-oikeus pitää arviota oikeana. Tämän vuoksi hallinto-oikeus hylkää valituksen vaatimuksen erillisen mittauksen suorittamisesta.

Hallinto-oikeus pitää riittävänä niemenkärjen 79 m²:n suuruiseen alueeseen myönnetystä käyttöoikeudesta maksettavaksi määrättyä korvausta [REDACTED]. Hallinto-oikeus hylkää osakaskunnan vaatimuksen suuremmasta korvauksesta.

Entisen saaren ja mantereen välisen täyttöalueen laajuuden hallinto-oikeus arvioi saadun selvityksen ja karttatarkastelun perusteella olevan aluehallintoviraston arvioima 100 m². Tähän alueeseen kohdistuvasta käyttöoikeudesta aluehallintovirasto ei ole määrännyt maksettavaksi korvausta sen vuoksi, että täyttö on tehty kauan ennen kuin kiinteistö on siirtynyt nykyiselle omistajalle ja se on ollut paikallaan jo kauan. Hallinto-oikeus katsoo, että harkittaessa korvausta kiinteistöä palvelevasta käyttöoikeudesta ei ole merkitystä sillä seikalla, koska kiinteistö on siirtynyt nykyiselle omistajalleen eikä sillekään, miten kauan sitten täyttö on tehty. Alue kuuluu edelleen osakaskunnalle ja siihen kohdistuva käyttöoikeus tulee korvata. Hallinto-oikeus arvioi, että riittävä korvaus käyttöoikeudesta on [REDACTED].

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Asikkalan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta yleisessä tietoverkossa kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 3.4.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Raija Uusi-Niemi ja Sinikka Kangasmaa sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Tuhkanen.

Esittelijä Antti Ämmänkoski

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta Kopsuon seudun osakaskunta

Jäljennös maksutta

Asikkalan kunnanhallitus

Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
kalatalousviranomainen

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>